

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

W SOBOTE DZIA 31. STYCZNIA ROKU 1767.

Z Warszawy d 31. Stycznia. z Córka swoją prezentowania się
 Xiążę Jmć Podkomorzy Ko- Królowi Jmci P. N. M.
 ronnny dnia przed zaonegdaysze- Jmć X. Młodzieiowski Podkan-
 go wieczorem z Kontraktów celerzy Koronny dnia dzisieysze-
 Lwowkich powrócił na to tu go w kompani z Jchmciami XX,
 miejsce, z którego nazajutrz Jmć Kujawskim, i Kiiowskim Biskupa-
 Pan Ogiński Wojewoda Wileński mi wyiechał z tąd do Skiernie-
 pożegnawszy Nayiaśnieyszego wic na swoię przypadającą tam-
 Króla Jmci P. N. M. oddalił się że dnia z Miesiaca przyszłego
 wraz z Jeymcią Małżonką swo- Konsekracyą na Biskupstwo
 ią do Litwy. Przemyskie.

Jeymć Pani Karasiowa Kaszte- Obwołano tu publicznie przy
 lanowa Wiska przybywszy tu w ogłosie trąby zakaz następują-
 tych dniach, miała honor wraz cy: „ Z woli i Dyłpozycyi J. O.

„Xiążęcia Jmci Marszałka W. złożył Powinżowanie swoje J.
Koronnego przykazuie się wzy- O. Xiąciu Jmci Podkomorzemu
„skim, tak Obywatelom tutey- Koronnemu, i tak Tegoż Xią-
„szym, iako też wszelakim po- cia Jmci, iako i wszystkie Damy
„dróżnym i żydom, ażeby z nich i Kawalerów znajdujących się
„żaden nie ważył się od Jchmć na Kontraktach tuteyższych w
„PP. Kadetów lub Jch służących liczoney kompanii do siebie za-
„iakićkolwiek rzeczy á osobli- prosiwszy u kilku stołów wspa-
„wie Galonów, Aklebantów, niale do tego Aktu akkomodo-
„Szleyfow i portepe kupować wanych hojnie szeftował, speł-
„pod surową karą; Ale gdyby niając Zdrowie Nayiaśnieyszego
„rzeczą iaka do kupienia komu Pana i J. O. Familii, przy ustawi-
„przyniesiona była, wyptać się cznym strzelaniu z armat, aż do
„moeno czyiaby była powinni; wieczora całą kompanią z osobli-
„á dowiedziawszy się, iż ta rzecz wszą Ludzkością kontentował.
„jest Jchmć PP. Kadetów, zaraz
„tę rzecz niżeli kupią, na Ko- Ze Lwowa d. 21. Stycznia.
„szary Kazimierzowski do Ko- W przeszłą Sobotę dzień Na-
„mendy zanofili. Ogłoszone w rodzenia Królewskiego z wielką
„Warszawie dnia 28. Miesiaca tu Uroczystością obchodzony
„Stycznia, Roku 1767. był, nayprzód rano stokratnym
z armat Uderzeniem ogłoszony,

Ze Lwowa d. 17. Stycznia.

Z okoliczności Anniwerfarzu Wotywa w Katedralnym tutey-
Rodzin Nayiaśnieyszego Pana szym Kościele przez Jmci X.
Jmć X. Szeptycki Biskup Lwow- Szufragana Lwowkiego za kon-
ski Koadjutor Metropolii okazu- ferwacją Naydłuższego życia
jąc partykularnie wdzięczność J. K. Mci Celebrowana, na któ-
swoją, i Rekognicye dla J. K. Mci rey Kazanie przyzwoite tak
Pana Miłosciwego po odpra- wielkiemu Aktowi miał Jmć X.
wionym w Katedrze swojej z li- Ordynariusz Katedralny Soc. JE-
cznym Duchowieństwem Nabo- SU, po tym Nabożeństwie Jmć
żeństwem *pro incolumitate* i dłu- X. Szeptycki Biskup Lwowki
goletność J. K. Mci stokratnym publiczny u siebie dawał Obiad
na Górze Świętojurskiej wy- przytomnemu tu bardzo liczne-
strzeleniem z armat, te Uroczy- mu Państwu na Kontraktach; w
wiosć solennizował, po tym zaś wieczor zaś J. O. Xiążę Jmć Pod-
komorzy W. Koronny, który

przez całą tu bytność swoją codziennie dając bale u siebie w tym dniu bardzo wspaniałą, i ozdobną dawał Kolacyą dla wszystkich Panów i Dam z tańcami, która przez całą noc trwała, Illuminacya w całym cyrkule Miasta bardzo kosztowna osobliwą inwencyą wszystkie Miasto oświetla, iakiey tu nigdy nie pamiętają, na Ratuszu rzęsiście illuminiowanym, feierwerk był piękny na czterech rogach z beczek wino toczono, do którego gminy ludu cisnęli się wykrzykując *Vivat Król.*

z Piotrkowa d. 20. Stycznia. Ciało Jmć P. Małachowskiego Krayczego Koronnego, który Chrześciański przykładem w Rękach Nayprzewieleb: Jmci X. Andrzeia Wilczyńskiego Prowincyała Małopolskiej Prowincyi w Warszawie 5 Stycznia z tym się rozstał światem, przeprowadzone do Woli Pana Jezusowey, tamże dnia 14 *presentis* według pragnienia Jego w Zakonnym Habicie w Kościele Jhmć XX. Bernardynów Małopolskiej Prowincyi iako Jeh osobliwego Fundatora jest depoponowane przez Jmci X. Grochowalskiego Wice-Prezydenta Trybunału Piotrkowskiego Deputata Kuriawskiego, przy liczney asystenscyi Prześwietnego Try-

bonału Piotrkowskiego, tudzież Familii, iako i Powiatu Opoczyńskiego na tę ostatnią usługę zgrómadzonych.

Z Rawy d. 27. Stycznia. Jmć Pan Lanckoroński Starosta Rawski Zamek zdawna spuścizną znaczny kosztym zreparował przy Kadencyi Sądów Grodzkich Archiwum od ognia pozostałe, i lat następujących Protokoly od czasu pogorzeli w Jhmć XX. Augustyanów lokowane przy liczney asystenscyi Jhmciów Urzędników i Ziemianów Rawskich, iako też i z innych Woiewództw przybyłych pacjentów Asystenscyi przez Most bardzo porządnie wystawiony do tegoż Zamku przynieść postarał się. Archiwum sześć kołmi, na łaniach paradyel wiezione przy ustawicznym z armat bicia, po tym ufundowałszy Jurisdycyą, i sprawę odsądziłszy dawał Obiad, tak Jhmć Panom Ziemianom, iako i Pacjentom, przy spełnianiu zdrowia tak Nayjaśnieyszego Króla Jmci P. N. M. i Całey Familii, iako też i przytomnych Gości przy podobnym odgłosie a prawie nieustannym hucznego ognia &c.

DONIESIENIE

Z Warszawy d. 31. Stycznia.
Wyszła z tutejszey Drukarni Fran-

uczka Grammatyka dla uczących się w Szkołach tutejszych publicznych Soc: JESU, języka Francuzkiego, w których osobliwi dwaj Professorowie jeden porzynającym, drugi doskonałym się publiczne lekcyje dają, równie iako i języka Niemieckiego inni dwaj, uczą. Grammatyka jest Polskim i Francuskim językiem: z najlepszych Autorów iako to Pana de Restau i des Pepliers wybrana. Cena iey pultora Złotego.

W Drukarni Mitzlerowskiej z pod Prasy wyszło: Stanisłai Jaworki Soc: JESU, Sacerd. Specimina literaria, laborum in Republicæ Orthodoxæ atque Ecclesiæ Obsequia Susceptorum, sub auspiciis Illustriss. Excell. Reverendiss. Dom. Jos. And. Załuski Kiioviensium Antistitis publici juris facta. Kosztuie 4 Złote. i Arkusz. i 1 Arkusz.

Podaje się do wiadomości, iż w Warszawie na Franciszkańskiej ulicy znajduje się Pałac murowany z Memblami i wszystkimi wygodami, z Oficyną, Stajniami i wozownią do tegoż Pałacu należącemi do przedania. Item. Na przeciw pomienionego Pałacu Dworzec drewniany obszerny. Item. Drugi Dworzec Fabrycowski nazwany, wszystko to w bliskości pomienionego Pałacu o

kilka i kilkanaście kroków, więc ktoby sobie życzył, czy Pałac, czy pomienione Dworce, razem z Pałacem lub pojedynczo nabył, niech się zgłosi do Jmci P. Drownowskiego, Pod. Nur. na Krzywem Kole mieszkającego. Komis tak do umowienia Summy, iako też przedania, pomienionego Pałacu i Dworców mającego.

Jozef Zakrzewski powiadający się Szlachcicem z Chęcińskiego, wzrostu wysokiego, cienki, chudy, blade, zęba na samym przodzie, alias szczerbę mający, około Lat 20, po Niemiecku rozumiejący, u Jmci Pana Roskowskiego Komornika Ziemińskiego Łomżyńskiego, służąc za Pajuka, uciekł dnia 24 Stycznia z Barwą, to jest żupanami, jednym blama-rantowym na spodzie, drugim karmazynowym na wierzchu nowemi, pas czarny Purecki, Oponczę białą, rękawiczki kasterowe szare na ręku, czapkę białą z bugarskim haronkiem popękany mający, wziąwszy kilka sztuk Stołowego srebra, dwa Pasy bogate, i innych rzeczy wiele zabrawszy, i pieniędzy nieco, Tegoż zbitego ktoby gdzie miał, uprasza się o przytrzymanie, i aby dać znać do tegoż Jmci P. Komornika na Rawnską Pocztę do Konopnicy, lub do Jmci P. Skarżyńskiego Korrespondenta w Warszawie rezydującego, o należyta będzie nadgrada.

Num: 9.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

W SOBOTĘ DNIA 31. STYCZNIA ROKU 1767.

Z Medyolanu d. 30. Grudnia. Cesarz Jmć Bank tu założony przez Giulio Cesare Baffi powiększył 300,000 Złotych. co od Regencyi publicznie ogłoszono, ażeby każdy mógł swoje pieniądze tak pożytecznie złożyć.

Z Cadix d. 16. Grudnia. Z Gibraltaru oznajmia, że Rozbojnik Saletyński na okręcie od 44 armat, który na początku Października stanął był wtuteyszym Porcie, powrócił już do Portu Larrache, gdzie kilka okrętów stoi uzbrojonych na krążenie, z tych jeden ma rozkaz udać się do Mequinez. Pośel Marokański, który nie dawno odprawował Pośelstwo w Madrycie, w krótko wyiedzie z tego portu na Okręcie Hiszpańskim do Barbaryi. Razem z nim wyiedzie Don Juan mianowany Poślem do Króla Maurów z podarunkami od Króla Pana swego.

Z Wersalu d. 3. Stycznia. Kawalerowie, Kommodrowie i Urzędnicy Orderu S. Ducha zgromadzili się w Cabinecie Królewskim o 11 godzinie zrana: kiedy Król Jmć przyśzedszy zasiadł na Kapitulę i mianował Kawalerem swoich Orderów Delfina. Hrabia d'Estaing był potym wprowadzony do Gabinetu i odebrał Order S. Michała. Po tych obrządkach udał się Król Jmć do Kaplicy z Xiążętami krwi Królewskiej i Kawalerami Orderów. Tymże porządkiem powrócił na pokój. Dnia 31. przeszłego miesiąca Pan de Vaucel miał honor okazać

Królowi mapę odmian największych zaćmieniów słonecznych,
które będą widziane w Paryżu od roku 1767 do r. 1900.

Z Bouillon d. 1. Stycznia. Prętkość, z którą lub odrzuca-
ją, lub przyjmują nowe leki; trudność albo raczej niepodobność
poznania inaczey szacunku nowej ochrony od chorób, chyba
przez doświadczenie: opieślność, z którą doświadczenie pro-
wadzi nas do znajomości rzeczy, a osobliwie względem wyro-
zumienia leków nowo wynalezionych na płuce, jest nam po-
wodem ażebyśmy pilnie zebrali wszystkie w tym doświadcze-
nia i uwagi. Radzilibyśmy wszystkim, aby za wiadomością i
rozporządzeniem biegłych Lekarzów tych nowych leków za-
żywali, ażeby on ośłodził o stopniu choroby, uważał skutki z mie-
szkania w chlewie wynikające, i poznał należyte przez co, kie-
dy i w jakich okolicznościach życie między krowami przywra-
ca suchotnikom zdrowie. Oznaymiliśmy o leczeniu Panny
Dufresne. Było tylko pozorne. Chociaż albowiem niedopu-
szczono iey wychodzić z chlewu; pierwsze iednak przytrozki
odnowiły w niej kaszel i inne zwyczajne iey defekta. Który
przypadek niepowinien Lekarzów odrażać od nowego wyna-
lazku leczenia suchot, ani śmierć nawet Margrabiny de Buzol
w tym ma przeszkadzać; owšem tym barzicy mają się zachę-
cić do uważania, ieśli też same leki nie są pomocne na paraliż,
na podagrę &c. Podobno w tych chorobach, które transpira-
cyą wielką sprawują, chlewy krowie będą najlepsze. Y nie
trzeba iedynie spuszczać się na same z krowami przemieszki-
wanie, lecz mądry Lekarz uważy, w jakim stanie jest żołądek
chorego, ieśli nie jest zamulony, co tym jest niebezpieczniej-
sze, iż appetyt iednym razem nagle przypada, kiedy ciepło na-
turalne nie jest proporcjonalne do niego. Trzeba przyzwyczaić
chorego do wolnego powietrza, trzeba w nim do równey
mocy i ruchawości przez przyzwolte ćwiczenie wszystkie or-
ganki przywieść. Naostatek trzeba przyłożyć starania, ażeby
wszystkich sposobów na pomocy wzajemney sobie będących do
tegoż użyć końca. Upraszamy, aby Lekarze mieszkający w
tych Prowincyach, gdzie dla krow chlewy są z piecami, iako

w *Briançon*, uważyli piśbie jaki jest skutek owego mieszkania, ie-
śli tamedzni Obywatele są od niektórych chorob wyięci, i ie-
śli to wyięcie może być przypisane chlewom krowim.

Z *Londonu* d. 1. *Stycznia*. Negoeyacya między naszym
Dworem i *Berlińskim* żywo idzie. Ustawiczni Kuryerowie
z tąd wychodzą, i do nas przychodzą z *Berlina*. Do czego to
zmierza nie możemy doskonale się wywiedzieć. Towarzystwo
zachęcenia do kunsztów pożytecznych Królestwu, naznaczyło
100 funtów szterlingów nadgrody owemu, który wynalazł spo-
sób ulagodzenia pszczól.

Z *Würtemberskiego* d. 1. *Stycznia*. Xiążę *Würtemberski* wy-
jechał do *Wenecyi* z Dworem ze 140 osób złożonym. Zosta-
wił 80 punktów do ugody z swoiemi stanami. *Hrabia Mont-*
Martin przyjął na siebie rządy kraiu pod imieniem *Konfyliarza*
Cesarzkiego. Pozostali Dworzanie powracają z *Ludwigsburg*
do stolecznego Miasta, co Obywatelom tamedznym wielką ra-
dość sprawia. Nie którzy zamysłają podziękować podczas
nieprzytomności Xiążęcia za służbę, który przez 6 miesięcy
ma się zabawić w cudzym Państwie.

Z *Hamburka* d. 7. *Stycznia*. Już czytamy ustawy ostatnie-
go *Seymu Szwedzkiego*, między innemi naywięcey zmierza
do pomnożenia dochodów Państwa. Wszystkie cła do skarbu
mają należeć i nie będą puszczane na arędy, gdyż postrzeżono,
iż wlecey nie równie pożytku przynoszą, niż aredowane.

Z *Frankfurtu* d. 10. *Stycznia*. Dnia 26 przeszłego miesiąca
Rzeka Lahne przestała płynąć od 9 godziny ranney do wtorey
z południa przy *Runkel* blisko Pałacu *Hrabi de Wied*. Młyn na
cztery koła tam stojący uleć przestał i koryto *Rzeki* oschło ie-
dnym razem. Ludzie wszyscy suchą nogą przechodzili rzekę,
a kruków mnóstwo zleciało się na ryby na piaskach oschłe. A
co jest ieszcze dziwnieysza. Toż samo się trafiło w *Willmar* i
w *Willburg*, które Miasteczka wyżej leżą niż *Runkel*, chociaż
tym czasem *Rzeka* płynąć nie przestała niżej ostatniego tego
Miasta. Tenże przypadek, iako czytamy w *Dzieliach Runkel-*

Nich trafił się był roku 1742 dnia 15 Grudnia i trwał od trzeciej godziny, aż do 10 porannej.

Z *Ratysbony d. 11. Stycznia.* Listy z Strasburka donoszą, iż Pan *Reuter* wynalazł sposób tak ułożenia młynu konnego, iż trzema tylko końmi może we 24 godzinach zmieść szesnaście wozów zboża na mąkę naydelikatniejszą. Młyn ten jest okrągły i łatwo może być z jednego miejsca na drugie przeniesiony. Co wielkim jest pożytkiem pod czas wojny.

Z *Lipska d. 17. Stycznia.* Z Anglii mamy wiadomość, że między W. Brytanią i Rzeczpospolitą Holenderką zachodzą rozterki, które jakim sposobem będą uspokojone jeszcze nie wiadać. Początek ztąd wzięły, iż pewny Królik na brzegach Afrykańskich osiadły, który przed tym holdował Holendrom poddał się teraz pod obronę Anglików, czy to od nich namówiony, czyli szukając większych swoich pożytków. Anglicy uważają, iż tak wiele Panów Angielskich w Paryżu się bawi, że wexel dla nich wynosi na 90,000 Fust Szterling. Ministrowie Angielscy myślą teraz o zaludnieniu Nowey Szkocyi, którą *Admirał Palliser* uważał, i wielkie pożytki z tych zamyśłów Koronie obiecuje. Radzi także przy brzegu *Labrador* na Wyspie *Beis Port* i Miasto założyć. Obie rady będą do skutku przywiedzione. Ponieważ Anglia ma teraz nowy handel z Brazylią, zamysła dla zaspokojenia swoich Okręgów wysłać Flotę na morze Brazylskie.

Z *Szwecyi d. 29. Grudnia.* Według ustanowienia uczynionego od Stanów Komora Manufaktur jest zamknięta. Wizytkie Księgi, Akta rejestra są oddane do Kommissyi Handlowey. Z czego słuszna zachodzi boiaźń, aby manufaktury tym nowym rozporządzeniem uszczerbku nie ponieśli: A Rzemieślnicy nieznamydując dla siebie w Ojczyźnie pożytku nie opuścili Królestwa, i nie przeniesli się do cudzych Państw. Jak tylko arenda się skończy Zamku *Stromholm* i dzierżaw do niego należących; zaraz będzie on oddany Królownie naszey.